



Transskription af:

Kærlighedshistorie

S2E1 Jens Otto Krag og Helle Virkner: De danske Kennedys

Vært og tilrettelægger: Pernille Brunse og Emma Juul

Medvirkende: Bo Lidegaard, historiker, forfatter og tidligere ansvarshavende chefredaktør for Politiken.

Redaktør: Rikke Caroline Carlsen

Intro: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus. Vores tid.

Pernille Brunse: Smil, kys, Kig her, råber pressefotograferne i kor. Det nygifte par træder ud på trappen foran det lille, hvidkalkede rådhus i Sydfrankrig. Helle Virkner i hvid knælang kjole. Jens Otto Krag i mørkt jakkesæt. Augustsolen og pressens mange blitzlys rammer dem med fuld kraft og gør billederne på trappen til danmarkshistorie. Deres kærlighed får ry som århundredets største romance, og de bliver udnævnt som Danmarks svar på Jackie og John F. Kennedy. Krag og Virkner smiler til pressen, men deres blikke søger mod jorden, som forsøger de at skærme bare lidt af dem selv, mod kameraerne og den voldsomme mediedækning. Men netop det skal vise sig fuldstændig umuligt. Danskerne dyrker dem, og succesen vil ingen ende tage. I hvert fald udadtil. For langsomt krakelerer billedet, når svigt, ensomhed og offentlige skandaler dukker op. Og ægteskaber indgået i himlen har det svært på jorden. Som Helle Virkner senere udtaler. Velkommen til kærlighedshistorie. Mit navn er Pernille Brunse. I denne podcastserie dykker jeg ned i de største og mest fascinerende kærlighedshistorier gennem tiden. Jeg håber du er lige så kærligheds lysten som mig. Velkommen til dig Bo Lidegaard.

Bo Lidegaard: Tak skal du have.

Pernille Brunse: Du er uddannet historiker. Du er tidligere chefredaktør på Politiken, og så er du forfatter til en biografi om Danmarks tidligere statsminister Jens Otto Krag. Og i den bog dykker du også ned i hans ægteskab med den folkekære skuespillerinde Helle Virkner. De to var gift fra 1959 og frem til 1973, og det er selvfølgelig det par, vi skal tale om i dag. Ja. Jens Otto Krag. Han var Danmarks handelsminister, udenrigsminister. Statsminister af to omgange og en anerkendt socialdemokratiske politiker i danmarkshistorien. Men jeg er lidt mere nysgerrig på, hvem var

manden bag? Hvem er det, der møder Helle Virkner lige om lidt, når du fortæller om deres første møde? Hvad var hans baggrund? Hvad var hans personlighed?

Bo Lidegaard: Ja, det er jo det, jeg har skrevet en frygtelig lang bog om, faktisk flere, Krag er en figur, som spiller en meget stor rolle i at opbygge det samfund, som vi kender i dag, som velfærdssamfundet. Han var uddannet økonom. Han kom fra Randers og var på mange måder den første sådan moderne skikkelse i dansk politisk historie. Moderne på den måde, at han ikke tilhørte den gamle generation af socialdemokrater, hvis ledere typisk var helt nedefra i samfundet. Det var jo Stauning og Hedtoft og H.C. Hansen og de figurer. Men Krag var småborgersøn. Han tog til København og blev uddannet økonom, og der blev han en af de første økonomer, der kom ind i politik. Og hans vej ind gennem det gik gennem ansættelse i forvaltningen, altså som embedsmand og så senere som minister, som du fortæller. Og Krag var sådan en mand, som på den ene side var vældig god til at have styr på samfundets økonomi, forstå hvad der skete, Visionære kunne se mulighederne fremad, og på den måde var han havde så enormt meget tjek på det. Men samtidig var han inde i det, som man for 30 år siden ville have kaldt en knudemand. Altså en mand, som havde svært ved kærligheden. Altså ikke at han havde svært ved at udleve forhold til kvinder. Det var han faktisk rigtig god til i den forstand, at han havde let ved at finde kvinder, og han havde mange forhold til mange kvinder, af alle mulige slags, alle mulige aldre, alle mulige sammenhænge. Men bag det var der selvfølgelig også hos ham en lyst til og en længsel efter et længerevarende og dybere forhold til ét andet menneske. Og det havde han forfærdelig svært ved at finde ud af. Og dermed blev han sådan en lille smule en Don Juan figur med alt, hvad det indebærer også i dramaet på godt og ondt. Fordi det er jo ikke nødvendigvis en lykkelig figur. Og det hang så sammen med en anden uro inde i Krag, at han var vældig god til det med politik. Og derfor blev det også hans livsbane. Men det, han egentlig stræbte efter, og som han selv syntes var sjovest, det var at skrive. Han skrev filmmanuskripter. Han skrev digte. Han skrev roman udkast. Og egentlig drømte han om at blive en journalist, der rejste rundt i verden og skrev om verden. Ikke nødvendigvis som kunstner, men som sådan i en en en kosmopolit.

Pernille Brunse: Og det er jo lidt interessant, at han havde den der kreative side og drømmen om noget med teater, fordi det er måske også grunden til han falder for den her kvinde Helle Virkner. For hun er jo i høj grad en, der begår sig på de bonede gulve og teaterscener og film. Men inden vi kommer frem til deres møde igen, hvem er så den her kvinde, helle Virkner, der lige om lidt møder Jens Otto Krag for første gang. Hvad er det for en personlighed, hun har? Vi kender hende alle sammen som den her, skygge-tanten i Matador. Altså søsteren til Maude, Elisabeth Friis og også fra sin rolle på Huset på Christianshavn. Men hvem er kvinden helle Virkner?

Bo Lidegaard: Ja, hun er i hvert fald en helt anden end de figurer, du nævner der. Men hun er lidt på nogle punkter en kvinde, som selvom hun er 10 år yngre end Krag, så har hun nogle af de samme træk, men i en helt anden verden. Hun er meget talentfuld. Hun kommer meget tidligt som ganske purung på Det Kgl. Teaters teaterskole og gør en fantastisk karriere. Hun har den der evne til. Ud over at hun er bedårende smuk, så har hun også. Og ja, jeg ved godt, at det kan godt være, at man ikke må bruge det udtryk i dag, men hun har sådan en nuttet, som det ville hedde dengang, attitude, som gør at hun sådan er den søde lille dukkede kvinde, som ofte ikke er specielt sensuel i sine tidlige roller. Men i virkeligheden var der inde bag det en meget ambitiøs kvinde, som også havde ambitioner om ikke kun at stå på scenen og spille skuespil. Hun ville også gerne være

teaterdirektør og have indflydelse på, hvad der blev sat op, og var i det hele taget i den grad selv hjemme for nu at bruge et udtryk for den tid. Eller som min far ville have sagt. Hun havde ben i næsen og var en meget selvbevidst kvinde, som ligesom Krag også tog for sig af kærligheden og havde indtil flere ægteskaber allerede inden hun mødte Krag. Så det var i virkeligheden to mennesker, der var særdeles velbevandret i kærlighedens veje og vildveje, inden de trods alt i en moden alder mødte hinanden i 1959.

Pernille Brunse: Men uanset hvor erfarne vores to hovedpersoner er i kærlighedens vildveje, som Bo kalder det, så har de alligevel utroligt svært ved det der med kærligheden. Men inden vi foregriber historiens gang, så lad os lige dykke ned i det her første møde. Året er 1959 og scenen er en reception på det fornem gamle Hotel d'Angleterre i hjertet af København. Jeg forestiller mig, hvordan der har været fyldt med konverserende mennesker fra Danmarks elite, som har manglet over pindemadder og dyre bobler i klirrende glas. Og midt på det her bonede gulve møder den 33 årige Helle Virkner Danmarks udenrigsminister, den 44 årige Jens Otto Krag, for første gang. Introduktionen sker gennem statsministeren H.C. Hansen, og jeg forestiller mig, hvordan Helle Virkner i en smuk, tætsiddende gallakjole har hilst på udenrigsministeren med sit afdæmpede og drilske smil, der kunne indfange enhver mand på det her tidspunkt. Og Jens Otto Krag i elegant jakkesæt, som næsten skamløst har fastholdt hendes blik. Det har utvivlsomt slået gnister mellem dem for de to aftaler at mødes igen kort tid efter. Og herfra går det lynende stærkt frem mod det hvidkalkede rådhus i Sydfrankrig og et glamourøst bryllup badet i pressens blitzlys og livet som Danmarks Kennedys. Men lad os lige vende tilbage til Bo og tiden efter det første møde.

Bo Lidegaard: De mødes så en gang eller to, og så får de den idé, om ikke de skal tage en lille smuttur til Sydfrankrig på en romantisk ferie.

Pernille Brunse: Og det er altså efter meget kort tids bekendtskab.

Bo Lidegaard: Ja, det må man sige. Jeg tror. Det er ikke mere end nogle uger gammelt, og de har måske set hinanden to gange udover til den her reception, og de er begge to lidt interesserede i at komme væk fra offentlighedens søgelys, fordi hun er feteret skuespillerinde. Han er udenrigsminister med et navn som værende sådan lidt løs på tråden med kvinder, og det har han bestemt ikke brug for at få bekræftet. Så han vil gerne fremstå sådan mere alvorlig og mere moden og voksen, efter at han er blevet udenrigsminister. Så han vil nødig sådan blive taget i at have et forhold til en kendt skuespillerinde. Og hun har det lidt på samme måde, så de tager flyveren til Nice. De booker hver for sig. De sidder to forskellige steder i flyvemaskinen. Han har lejet en åben bil, der venter på dem nede i lufthavnen, og det er lidt mere ualmindeligt denne gang at tage til Nice, end der er i dag. Og så skal de ellers op i bjergene og have det sjovt sammen. Bare de to.

Pernille Brunse: Og det går jo også fint de første par dage med at finde privatliv. Altså de er jo skjult. Der er ingen der har nogen anelse om de to menneskers tur.

Bo Lidegaard: Tror de.

Pernille Brunse: Nej, tror de, ja. Fordi en dag, da de sidder ved poolen, så dukker der en journalist fra Se og Hør op.

Bo Lidegaard: Ja, og det er for så vidt værre, fordi det er en fotograf, og det er før ordet paparazzi bliver opfundet. Men de har ligget der på på i solen og slangede sig og haft det sjovt. Og det har han altså taget billeder af, så han har så at sige bevisbyrden. Og han er en kendt sladderjournalist, og han synes jo, han har gjort et kup. Det har han også. Og han siger så til dem, om ikke de hellere vil medvirke i historien end at bare blive omtalt af historien.

Pernille Brunse: Altså, det er jo en slags trussel. Kan man ikke sige det?

Bo Lidegaard: Jo, det er den rene, rene pression. Men det som jo så sker her, er, at Krag får sagt, at de er dernede på bryllupsrejse, og Helle Virkner, som er gode til også at fange en bold i flugten og.

Pernille Brunse: Og spille skuespil jo.

Bo Lidegaard: Og at spille skuespil. Hun. Hun tager den. Og sekundet efter er det så den kæmpemæssige nyhed. At udenrigsminister Jens Otto Krag skal giftes med skuespiller Helle Virkner.

Pernille Brunse: Kunne de? På denne her tid var det muligt for dem bare at sige: Nå, vi dater bare lige lidt.

Bo Lidegaard: Det kunne de godt have gjort. For det var jo sket før. De havde som sagt. Begge to haft. Også kendte offentlige forhold. Så det kunne de godt. Men det er klart, at der. Der er jo også i øjeblikket. Og dernede på terrassen, i solen og i Frankrig og. Altså den kærlighed og den romance. Som du gerne vil tale om, den er der i den grad. Så jeg tror også, at de. På det her tidspunkt er begrebet forelskelse virkelig på sin plads. De har forelsket sig i hinanden. Men som jeg gør en del ud af i min bog. Er det nok også i billedet af hinanden, de har forelsket sig. Fordi de to mennesker, der ligger der på terrassen. Det er jo netop charmøren og verdensmand, kosmopolitten, Krag. Og denne vidunderlige skuespiller og kvinde Helle Virkner. Kloge, forstående kvinde og de to klikker. De er lige præcis det, de gensidigt har ledt efter.

Pernille Brunse: Så de er faktisk forelskede og ideen om brylluppet kommer. Ikke kun som angsten for, hvad offentligheden vil sige. Men faktisk også ud af en eller anden form for spontan kærlighedstanke?

Bo Lidegaard: Bestemt. Det tror jeg da helt sikkert. Og så sætter de jo himmel og jord i bevægelse for at gøre det, som er en spontant opstået idé til virkelighed. Og det bliver det. Ganske få dage efter.

Pernille Brunse: Og det var den scene, jeg startede podcasten med. Her på den hvidkalkede trappe, rådhuset i Nice eller i en lille by naboby og Roquebrune er, hvor de. Hvor de træder ud som mand og kone, og da er nyheden nået til Danmark. For der er fyldt med presse.

Bo Lidegaard: Den er ikke bare nået til Danmark. Den er nået ud i verdenspressen, fordi det her er altså for romantisk. Sceneriet. Den der flotte udenrigsminister, der gifter sig med en bedårende smuk stjerne skuespiller og dernede og bliver afsløret i det, men egentlig har planlagt et hemmeligt bryllup og nu osv. Der er ikke ende på det. Og de er jo på forsiden af alle verdens aviser næste dag. Det er ligesom historien om den romantiske kærlighed og de to i sportsvognen bliver billedet på den romantiske kærlighed. Og det bliver jo en dansk version af magten. Den moderne indstillede magt, John F. Kennedy, Jens Otto Krag og så skuespillerinden smukkere end nogen anden, som gifter sig ind i det, men som selv har en karriere og er en stærk persona i sin samtid. Så det er jo ikke svært at lave parallellen og billedet. Og det er klart, at i Danmark elsker vi det, fordi det er jo lige dér, vi gerne vil være. Og det er jo også et sindbillede på en ny tid. På en moderne fremtid, som vi lærer at kende som 60'erne. Og alt det er jo på en måde forudskikkelsen i de her billeder og i det her denne her romance. Og det betyder jo også for dem begge to et kæmpe løft, for pludselig er de bare noget andet end det de var inden de tog af sted.

Pernille Brunse: Som to singler?

Bo Lidegaard: Fordi nu er de ikke bare to stjerner, men en SuperStella.

Pernille Brunse: Altså det er i 1959, de bliver gift, og allerede i 1962 sker der noget, som netop kommer til at få stor betydning for dem begge. Den daværende statsminister Viggo Kampmann. Han må simpelthen gå af på grund af hjerteproblemer, dårligt helbred og Danmarks nye statsminister bliver simpelthen Men Jens Otto Krag, så de kan næsten ikke blive større stjerner. Altså Helle Virkner, hun bliver jo first lady statsministerfrue. Og i din bog skriver du faktisk, at det bliver hendes livs bedste rolle. Vil du ikke give nogle eksempler på, hvordan hun spiller den rolle, eller hvor hun spiller den rolle?

Bo Lidegaard: Jo, i den rolle går hun ind og bliver aktiv på en måde i udøvelsen af statsministerembedet på en måde, som jeg tror, man kan sige ingen dansk statsminister ægtefælle har gjort hverken før eller siden. Og især på det udenrigspolitiske felt kommer det til at få stor betydning. Hun forstår at skabe lige præcis den stemning, som tror jeg næsten enhver dansk statsminister gerne vil skabe. For en besøgende gæst er sådan noget lidt hjemligt, lidt hyggeligt. For nu at bruge det her ord som som vi elsker at brande os med.

Pernille Brunse: Ja, det der med hjemmet har jeg jo læst her, at da Sovjetunionens daværende leder Nikita Khrusjtjov, han var på besøg i Danmark, så kommer han simpelthen med hjem i gemakkerne hos Krag og virker i hjemmet på Frederiksberg.

Bo Lidegaard: De bor i et rækkehus på på Egernvej. Et rigtig pænt og fint rækkehus, men jo ikke noget der på nogen som helst minder om, hvor andre landes statsministre eller præsidenter, for slet ikke at snakke om Sovjetunionens ledere bor, og altså heller ikke minder om Marienborg, som jo er de danske statsministers officielle embedsbolig. Men Helle ville det, at de skulle hjem sammen med børnene, spise ved spisebordet, opleve den lille have og gyngen og så videre. Og alt det kunne jo gæster ikke stå for. Og det var uanset, om de var vicepræsident Johnson, som jo kort tid efter blev præsident Johnson og dermed en rigtig vigtig. Kontakt for krav eller om det var på job. Så pludselig blev hjemmet et arnested for storpolitik. Da var hun altså en katalysator for noget, som blev utroligt vigtigt for Krag og i øvrigt for kongeriget. Ja.

Pernille Brunse: Hun gjorde en forskel som first lady.

Bo Lidegaard: Ja, altså, det begreb har vi jo i virkeligheden slet ikke.

Pernille Brunse: I Danmark har vi også en kvindelig statsminister.

Bo Lidegaard: Sådan en first man. Og det har vi jo heller ikke som begreb.

Pernille Brunse: Men samtidig med at hun spiller den her sit livs bedste rolle som statsministerfrue, så går det jo faktisk også forrygende for hende selv på altså med karrieren. For i 1963, cirka et år efter at Jens Otto Krag er blevet statsminister, der modtager hun selv den fornemme skuespiller pris en Bodil for bedste kvindelige hovedrolle. Prøv lige at fortælle, at Jens Otto med til til prisoverrækkelsen til trods for at han er landets statsminister. Hvordan foregår det?

Bo Lidegaard: Ja, det er han. Og der er han jo i den grad en biperson. Der er han jo stjernens måne. Ja, fordi det er jo ikke hans scene, det foregår på. Der er faktisk et et vidunderligt billede. Et fotografi, hvor han sidder alene i kulissen, mens hun står på den store scene, badet i lys og med Bodil i hånden. Og han sender hende et blik. Men, men. Blikket er både beundrende. Jeg vil også sige forelsket, men der er et eller andet i det som som, som også viser en eller anden indre vemodighed omkring, om det her bare er noget de tror sker, eller om det egentlig sker. Altså det er lige.

Pernille Brunse: Før han skal knibe sig selv i armen, siger du, for at se om han drømmer.

Bo Lidegaard: Han drømmer? Jeg mener, det er lidt anderledes, fordi det er mere, at han jo på det her tidspunkt allerede godt ved, at det alle andre ser. Nemlig det perfekte par det perfekte match, som er kun succes, er det selvfølgelig ikke sandheden. Det som jeg tror, at jeg bliver det ekstra svært for dem, er, at alle de sider, alle dagligdagen. Det vil pressen jo heller ikke se, for vi vil jo gerne have billedet af det perfekte par. At den perfekte kærlighed.

Pernille Brunse: Lyserød kærlighed og succes?

Bo Lidegaard: Hele vejen igennem, ja, hele vejen igennem. Ja, fordi de inviterer jo.

Pernille Brunse: Altså det med at du, du siger jo, at de bruger pressen løbende lige fra første øjeblik. Altså lige fra bryllup og hele vejen igennem. Men, men også i forhold til da de begynder at få familie. De får jo to børn sammen. Så kan man også finde billeder af dem, hvor de faktisk inviterer pressen med indenfor på de her reportager, hvor de sidder og smiler i hjemmet. Det er næsten en reklame for vasketøj på det her tidspunkt.

Bo Lidegaard: Ikke en reklame for den, den lydefri kærlighed. Kærligheden som er fuldstændig ren. Som ikke har skyggesider. Som ikke har hverdag. Kun festen. Og det er klart, at når de inviterer pressen indenfor, præcis som de siger, langt ind i deres privatliv og iscenesætter sig selv i den ideal familie, så bliver de jo også en slags statist i deres eget liv. Fordi vi ved jo godt alle sammen, at sådan er livet ikke. Sådan er kærligheden heller ikke. Sådan er ægteskabet heller ikke.

Pernille Brunse: Og virkeligheden begynder jo at ramme lige så stille i ægteskabet, fordi Jens Otto er glad for damer. Det sagde du også i starten. De er også glade for ham. Hvorfor er Jens Otto Krag utro, når han... Når du nu beskriver også, at han jo var forelsket i Helle Virkner og ønskede det her. Han havde en drøm om en kvinde, han kunne dele sit inderste med, der måske kunne løsne op for de der knuder. Hvorfor går han ud og er utro?

Bo Lidegaard: Ja, det gør han. Og det kan man jo ikke svare på på den måde. Hvorfor er vi, som vi er som mennesker? Det kan man jo ikke. Det findes der jo ikke noget enkelt svar på. Men jeg prøver jo i bogen at kredse om, at lige præcis fordi det her jo ikke er det, det giver sig ud for at være. Det er ikke deres livs store kærlighed. Det er et billede. Så jeg tror, at den søgen, som prægede Krag hele livet efter den person, den kvinde, den fortsatte han, fordi han havde ikke fundet hende. Og derfor, hvis man kan overhovedet sige sådan. Var han på jagt, og han blev ved med at jage til han døde.

Pernille Brunse: Krag jager kvinder helt frem til sin død. Og det indebærer altså gentagen utroskab i løbet af ægteskabet med Helle. En særlig episode finder sted i sommeren 1965, hvor krav og visioner af til middag hos den svenske statsminister Tage Erlander. Under et mindre selskab kaster Krag sig angiveligt over en svensk topembedsmands hustru. Og forførelsen kulminerer i, at de to forsvinder fra selskabet og vender tilbage efter noget tid med krøllet tøj og uglet hår. En ydmygende

situation for Helle og en decideret pinlig affære for hele selskabet. Og måske også derfor at Tage Erlander rejser sig fra bordet og giver Krag en god gammeldags skideballe for sin dårlige opførsel. Vild historie, ikke? Hvis altså det var sådan her, det foregik. For ifølge Bo Lidegaard, så har vi glemt at være kildekritiske.

Bo Lidegaard: På den ene side er jeg slet ikke i tvivl om, at det er rigtigt, at Krag vedbliver med at have forhold til andre kvinder. Men lige denne her episode, som jo er ualmindelig grov, altså ud fra et hver...

Pernille Brunse: Ja man får dybt ondt af Helle, når man hører den historie.

Bo Lidegaard: Ja, og afsky for en mand, der opfører sig på den måde. Men, men, men, men. Når man så og det skal man jo gøre som historiker går tilbage og ser. Hvad er egentlig kilden til den her historie? Så viser det sig, at den kommer egentlig fra en i bund og grund uvederhæftig person. Altså en sladder journalist, som har den på tredje hånd. Og når den har fået lov til at overleve, er det dels fordi, at han sladder journalisten var gift med Helle og Jens Ottos datter, og dermed også bliver det svært for Helle at dementere historien. På det her tidspunkt var Krag jo død, og det vil sige, at der er et eller andet, måske var der en fjer, men der var ikke fem høns. Nej. Men, men, men, men. Det siger noget andet, som også er vigtigt at huske omkring de her affære, som Krag er så kendt for, at ligesom vi elskede at høre om det perfekte par, den perfekte kærlighed, den romantiske kærlighed, den perfekte familie, alt perfekt, så har vi lige så meget elsket at høre om alle de historier. Og hvad skete der så? Og hvem var så? Og hvem kan så? Og hvad var det? Og var Helle egentlig ikke også? Og var han ikke? Altså det er jo sladder, og det er jo lige noget pressen også godt kan lide.

Pernille Brunse: Og en historien om en skurk. Altså, det kan vi jo også godt lide.

Bo Lidegaard: Og præcis som du siger. Og derfor er det også det der billede af den altid uskyld, altså sne, uskyldsrene Helle Virkner er måske også kun en mindre del af sandheden.

Pernille Brunse: Kan hun have været utro?

Bo Lidegaard: Det... Selvfølgelig kan hun da det.

Pernille Brunse: Det ved vi ikke.

Bo Lidegaard: Kærligheden, også den mere flygtige af slagsen, har jo ikke været ukendt for eller for Helle Virkner. Men, men hun gik lidt mere stille med dørene end Krag gjorde.

Pernille Brunse: Og vi ved jo heller ikke, hvordan deres kærlighedsliv, altså deres intimitet har været. Der er vi jo så i '65. Om det allerede har, har de allerede gledet fra hinanden i de år. Om de har været ensomme hver især i ægteskabet.

Bo Lidegaard: Vi ved, at Krag har følt sig ensom i ægteskabet. Det ved vi. Men hvad det dækker over, ved vi ikke. Og det behøver vi jo heller ikke vide. Men jeg tror, det er vigtigt at forstå, at og nu bruger jeg igen bevidst et provokerende udtryk lidt nuttede kvinde, som bare altid var perfekt. Og han tror jeg følte, at der at hun aldrig lukkede ham ind der hvor hun egentlig var. Og det er jo ikke en bebrejdelse, hverken jeg eller nogen andre kan rette mod hverken den ene eller den anden. Men det tror jeg bare et forsøg på at forklare, at man kan jo godt have et en situation, hvor den ene part i sådan et forhold bliver mere og mere desperat, og den anden bliver mere og mere distanceret. Og hvor man tænker jamen hun gør jo ikke noget galt, og hvor han tænker, er der intet, der kan få hende til ligesom at smække med døren eller sætte koppen hårdt ned på tallerkenen og sige Okay, så lad os føre en rigtig samtale.

Pernille Brunse: Men hun gør til gengæld noget andet, fordi i 1968, da er de jo så været gift i 9 år og har to børn og hans utroskab er i fuld flor. Da bliver det for meget for hende og hun søger faktisk om skilsmisse gennem sin advokat. Det vil Jens Otto ikke. Han nægter at lade hende gå. Men så i desperation, så forsøger hun jo at lægge historien om hans utroskab til ugebladene igen. Det der med at tænke Nå, men hvis vi ikke kan klare den inden for husets fire vægge, jamen så kan vi da lige trække medierne ind i vores liv igen. Hvordan går det for hende med at bruge Se og Hør til at fortælle: min mand er utro og derigennem håbe, at han vil acceptere skilsmissen.

Bo Lidegaard: Jamen, det går jo ikke godt. Og da han stiller op til valget i '71 og bliver valgt som statsminister igen.

Pernille Brunse: For anden gang.

Bo Lidegaard: For anden gang, ja. Og vi står over for en stor og meget vigtig folkeafstemning om Danmarks medlemskab af EF, som EU hed dengang. Så går Helle med til. Og så tror jeg som den meget pragmatiske kvinde, hun også var at tage en tur til. Også for partiet. Også fordi alle kan se, at Krag kan ikke klare at være statsminister, uden hun hjælper ham. Og det betyder så, at hun tager en tur til med ham. Og umiddelbart efter han så går af i 1972 efter folkeafstemningen, så effektuerer hun skilsmissen på et tidspunkt, hvor han tænker nu går jeg af, det havde han ikke behøvet, for at redde mit ægteskab.

Radioudsendelse: Statsministeren har ønsket at give en meddelelse til tinget. Værsgo.

Radioudsendelse med Jens Otto Krag: Jeg takker formanden for, at jeg får lov til at give en meddelelse til tinget. Efter afstemningen i går er den parlamentariske situation uændret. Regeringen

fortsætter. Derimod er det ikke nødvendigt, at statsministeren fortsætter. Jeg har længe ønsket at trække tilbage og trække mig tilbage, og jeg vil benytte en gunstig lejlighed til at gøre det.

Bo Lidegaard: Ægteskabet bliver opløst, og man kan sige, at det i en vis forstand kommer Krag aldrig rigtig over. Pointen er jo bare, at det var det bedste ægteskab han fik, og nok den kvinde alligevel i hans liv. Han havde det dybeste kærlighedsforhold til, og hans liv gik jo så efter han gik af i løbet af nogle år. Mere eller mindre i opløsning. Og der blev han så, mens han boede i Washington nogle år alkoholiker. Og meget symbolsk og sigende. Og også dramaturgisk, så ender hans liv jo på deres søns 18 års fødselsdag, hvor han er inviteret. Ikke bare... De sammen har inviteret ikke bare sønnens venner, men også alle deres fælles venner fra et langt liv til at fejre fødselsdagen oppe i Skiveren, deres sommerhus i Nordjylland. Og der er Helle Virkner. Og der er hele deres omgangskreds. Det er et øjeblik genskabt den der magi omkring det par. Det er fem år efter skilsmissen og på et tidspunkt, hvor Krag er voldsomt alkoholiseret. Og natten efter eller natten efter den fest, det sted i verden, han holder mest af, deres fælles sommerhus, som han har beholdt, men som ikke helt er det samme uden Helle. Ligesom livet ikke helt er det samme uden Helle. Og den nat dør han af et hjerteslag. Mange år senere, da jeg skrev om Jens Otto Krag, der opsøgte jeg jo Helle Virkner, som jo levede i bedste velgående, men var en gammel dame på det tidspunkt, og jeg havde mange snakke med hende og lærte hende, synes jeg ret godt at kende. Og det slog mig, at når hun talte om de her år og talte om Jens Otto Krag, så var det som om, at skilsmissen, problemerne, alt det, der fulgte efter skilsmissen, slet ikke eksisterede. Det var faktisk også som om, at hun hverken havde været gift før eller siden. Der var kun en ting i hendes fortælling om sit liv, og det var, at hun havde været gift med Jens Otto Krag, og de to havde stiftet familie sammen, og de var en del af hinandens liv. Og når jeg indimellem måtte minde hende om, at da han døde, havde de faktisk været skilt i fem år, og det var på hendes foranledning. Så svarede hun med en meget held virkende håndbevægelse, som med en lille bevægelse fik det til at gå væk. Det ville hun slet ikke tale om. Det ville hun slet ikke. Det fandtes ikke. Det fandtes ikke.

Pernille Brunse: Det var ikke en del af den historie, hun havde skabt om sit liv.

Bo Lidegaard: Nej, hendes fortælling om sit liv var der kun en mand, og det var Jens Otto Krag.

Pernille Brunse: Men jeg får jo helt kuldegysninger, når du, når du siger det sådan der. Hvorfor gik det så galt? Hvorfor? Hvorfor kunne de ikke være sammen, til de begge to blev to gamle mennesker i 80'erne? Det var ligesom Helle Virkner når at blive.

Bo Lidegaard: Det var for mig meget sigende for problemet, at når jeg sagde til hende eller spurgte hende: Jamen Helle, der var jo også problemer, så var det igen den samme attitude. Altså, hun var ikke et menneske, der, i hvert fald over for mig, ville omtale et problem. Og jeg tænkte, når jeg sad i de situationer og sådan forsøgte at krabbe mig ind på noget, der kom ned under den facade, at der kunne jeg slet ikke nå hen. Så tænkte jeg, det var måske ikke så mærkeligt, at jeg som historiker og fremmed ikke kunne nå derhen. Men jeg fornemmede, at det derhenne var Krag nok heller ikke kommet. Og det er jo en meget mere alvorlig sag.

Pernille Brunse: Men så alligevel. Nu når du har. Du ved så meget om Jens Otto Krag og også hans ægteskab med Helle Virkner. Hvorfor gik det galt?

Bo Lidegaard: At det de var forelskede i, var billedet af hinanden. Det var hinanden som stjerner. Men der er jo ikke mennesker, der er stjerner. Vi er jo mennesker. Og de to mennesker kunne ikke finde ud af det sammen. Så snart de kunne komme ind i stjerne rollen, så gik de i kredsløb om hinanden og blev til den her Super Stella. Men der er ikke nogen mennesker, der kan leve inde i et medieskabt billede af dem selv.

Pernille Brunse: Jeg kan ikke lade være at lige slutte af her med et citat fra Helle Virkner. Jeg ved ikke præcis hvornår det er fra. Det er altså mange år efter deres skilsmisse. Men hun har sagt, at "ægteskaber indgået i himlen har det svært på jorden".

Bo Lidegaard: Ja, det er også en rigtig, rigtig god replik eller måde at forklare det.

Pernille Brunse: Ja, Bo. Tusind, tusind tak for i dag. For at fortælle den her, ja så skal jeg slutte af med at sige lykkelig eller ulykkelig ulykkelige kærlighedshistorie?

Bo Lidegaard: Fascinerende.

Pernille Brunse: Fortæl den her fascinerende kærlighedshistorie om Danmarks tidligere statsminister Jens Otto Krag og hans ægteskab med den meget populære skuespillerinde Helle Virkner. Forelskelse og stjernestøv var der masser af i Helle Virkner og Jens Otto Krags ægteskab, men om de nogensinde kom ind bag facaden hos hinanden og derind, hvor den dybe kærlighed bor, det tvivler jeg på. Efter at have hørt Bos udlægning af deres historie. Men om det skyldes, at de hver især var forelsket i et billede af hinanden, som Bo siger, eller om Jens Otto Krags utroskab spillede en afgørende rolle, det ved jeg ikke. Men det, jeg tager med mig i dag, er at huske på at give kærligheden plads og tid. Og når noget virker for godt til at være sandt, så er det det som oftest. Kærlighedshistorie er produceret af Juul og Brunse for Nationalmuseets mediehus, Vores tid. Redaktør er Rikke Caroline Carlsen. Bag musikken står Lucas Francis Claver og mit navn er Pernille Brunse. Skriv til mig på sociale medier, hvis du har gode idéer til nye kærlighedshistorier eller kommentarer til dem, du har hørt.

Outtro: Du har lyttet til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores tid. Følg os på Facebook og Instagram, så får du fascinerende historier og nyt om episoder fra vores mange podcast.

Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus

Kærlighedshistorie 2:1 A Jens Otto Krag og Helle Virkner

Lyddesign: Lucas Francis Claver

Produceret med støtte fra William Demant-fonden, Ingeniør Kaptajn Aage Nielsens Familiefond, Hoffmann og Husmans Fond, Otto Mønstedts Fond, Lemvigh-Müller Fonden, Grete og Sigurd Pedersens Fond, Axel Muusfeldts Fond.